

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nerancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 71.

Duminică în 13 (25) Maiu

1884.

Brașov în 12 (24) Maiu.

Ar fi o mare nenorocire pentru țără și pentru locuitorii ei, decât Românii ardeleni s'ar lăsa a fi intimidați de înjurăturile presei maghiare și de demonstrațiunile junimei și a plebei maghiare din Clușiu și decât combatanții noștri pentru egala îndreptățire națională s'ar retrage, fie și numai c'unu pasu, din arena de luptă, pe care am pășit cu toții în unire și solidaritate.

De cândă au ajuns la domnia adversarii noștri s'au folosit neîntrerupt, în contra elementului românesc, de armele puternice ale desbinării și ale terorizării.

Din nenorocire ei au mânat în timp de șese-spre-zece ani cu multu succes aceste arme și multe rele și neajunsuri ne-au causat.

Mai întâiu venia intriga vedită între frații de același sânge — intriga personală, confesională și Dumneșu mai scie ce și decât nici cu acestu mijlocu nu puteau să ne desbine, luau refugiu la falsificări și terorizări.

Așa au terorizat Blașul, așa Sibiiul și Năsăudul. „Să nu vă mișcați, căci vă luăm fondurile și vă nimicim,“ — acesta este refrenul permanent al amenințărilor oficioase și neoficioase.

Tote uneltirile aceste însă nu au folosit nimic adversarilor noștri, căci n'au putut să împiedice protestele unanime ale alegătorilor români în contra despotismului, ce ne apasă.

Vedându acesta, ei și-au luat refugiu earăși la intrigă și au arangiat comedia frățietății din Budapesta, dar curându au trebuit să se convingă, că nimic nu mai pôte astăzi seduce pe Românii ca se renunțe la drepturile și la existența lui națională.

Atunci au început să se formeze în glote, să sbiere și să strige în contra neamului nostru, să insulte și să spargă ferestrele pacnicilor cetățeni români, să prigonească junimea noastră, mândria și speranța națiunii române.

Scopul contrarilor neamului românesc este vedit. Ei voesc să ne intimideze, ca să nu mai cutezăm a ne afirmă cu fruntea redi-

cată și cu curagi înaintea țerei și a Europei întregi ca Români, se nu mai cutezăm a face opozițiune energică unui guvern, care lucră neîncetat și nopte la distrugerea și anihilarea a totu ce e românesc și ce s'ente românesc în acestu stat.

Intr'adeveru nu este lucru pușin pentru unu popor cu mijloce așa de restrinse ca poporul român, se resiste la tote asupririle și prigonirile unui guvern, care se conduce de ura de rassă și a unei administrațiuni, care numai binele lui nu-lu are în vedere.

Dér resistă totuși. Mai puternic ca orș și cându alegătorii români din Ardél, Bănat și Țera unгурescă și-au manifestat firma lor hotărâre de a luptă până în fine pentru limbă și naționalitate.

Armele, de cari se folosesc Românii nu sunt armele minciunei, nici ale falsului, nici ale intrigei mișelesc, nici ale terorizării, ci pe stegul luptătorilor noștri, e scris: libertate și credință cătră tron și patriă, egală îndreptățire națională pentru tote poporele ei!

Sub acestu sfântu drapelu se voru grupă din nou peste câteva zile reprezentanții alegătorilor români din țerele coronei S-lui Stefanu. Suntem siguri, că ei voru aduce din tote unghiurile locuite de Români vestea îmbucurătoare, că poporul nostru e firmu hotărât a lupta până în sfârșit între marginile iertate și a nu cedă nimic în prejudiciul drepturilor sale naționale.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Viena, 24 Maiu. — Camera deputaților a ales membrii delegațiunii austriace. Tribunalu a achitat pe prevenitul Pongratz pentru crima de omor și jafuire a bancherului Eisert, dar l'a condamnat pentru alte mai multe crime la închisore pe șese ani. Complicele seu Dürschner a fost achitat.

Parisu, 24 Maiu. — Ministrul Ferry va depune mâne pe biuroul camerei proiectul pri-vitoru la revisuirea constituțiunii.

(Bir. telegr. din Pesta).

„Gazeta“ și „Pester Lloyd.“

Relativu la telegrama, ce am adresat'o redacțiunii diarului „Pester Lloyd,“ numitul diaru da în Nr. 117 de la 20 Maiu următoarele amănunte:

„In edițiunea de dimineață a diarului nostru am publicat'o depeșă din partea redactorului șef al diarului „Gazeta Transilvaniei,“ d. Dr. Aurel Murășianu, în care declară, că n'a apărut în diarul seu citata propozițiune: »Dați cu bice de focu peste pielea Maghiarilor.« La acestea observăm următoarele: In articolul nostru de Sămbăta din urmă s'a dîșu că »Gazeta« a publicat'o telegramă de felicitare, care conținea acea propozițiune. De ôrece numai arareori ne cade »Gazeta« în mână, am luat acesiă comunicare din »Maghiar Polgar« care apare în Clușiu, și care de obicei face estrase forte însemnate din diarele române. Numitul diaru din Clușiu, bine acreditat (?) a repetit adeseori propozițiunea de mai sus, și și în urmă în articolul seu de fondu de la 16 Maiu cu cuvintele următoare: »Csak e napokban közöltük, hogy a »Gazeta-hoz« minô üdvözölô sürgönyök küldettek abból az alkalomból, hogy napilappá alakult át. »A küzdelem eredménye az elrabolt jogok visszaszerzése legyen,« táviratozza a kolozsvári egyetem román ifjusága. »Tüzes ostorral huzzatok végig a magyar bôren,« mondja egy másik táviratozó.« (Amu comunicat în zilele acestea, ce telegramă de felicitare a primitu »Gazeta« cu ocasiunea aparițiunii sale cotidiene. »Fie succesul luptei recăștigarea drepturilor rapite,« telegrafiază tinerimea română de la Universitate din Clușiu. »Dați numai cu bice de focu peste pielea Maghiarilor,« dice unu altu telegrafator.) Acesta e isvorul din care am luat propozițiunea citată. Dar repetim că cu deplină satisfacțiune luăm actul de declarațiunea »Gazetei,« din care putem conchide că și ea desaprôbă din partei espresiuile citate de noi, în adevêru de neiertat.

Isvorul, de unde scriitorul de la »Pester Lloyd,« a luat veninul spre a-și adăpa cu elu săgeta îndreptată asupra-ne, este așadér organul Arméno-Maghiarilor guvernamentalu, »Magyar Polgar« din Clușiu. Se vede că acesta foia a denaturat și falsificat vr'una din felicitările adresate »Gazetei« și »Pester Lloyd« nu s'a sfiit de a folosi acestu isvoru după elu »bine a creditat,« fără de a se convinge mai întâiu decât intr'adeveru foia noastră a întrebuintat unu asemenea limbagiu, care aru fi trebuit se-o aducă în conflict chiaru cu procurorul.

Nu voim a mai face nouă imputări autorului articolului din »Pester Lloyd.« Suntem satisfăcuți că-și recunoșce greșela, deși voiesce să o infrumșeteze. Cătu privește însă isvorul lui din Clușiu avem de dîșu unu cuvêntu seriosu.

»Magyar Polgar« e foie ardeleană guvernamentală. Că acestă foie ne combate e lucru natural, dér decât spre a atîta masele în contra Românilor se folosesc de neiertatul și detestabilu mijlocu de a denatura și falsifica cuvintele nostre și a inventa frase, cum nu le-am scrisu nici odată, atunci acesta nu mai este luptă onestă — ci infamiă.

FOILETON U.

Pătania lui Kecskemethi Gyuri.

De unu cârdu de vreme s'au respândit prin trenoi, printre Moșime, misce ômeni cu limba de oțel, cari cobesc totu a réu și cu cari nu mai putem sta la vorbă, parc'amu fi la cода vécului.

Ei cutreeră țera de-a lungul și-o calcă crucișu și curmezișu și Românimea noastră, Hațegan și Olteni, Munteni și Mureșeni, Târnoveni și Câmpeni, Bărseni și Someșeni, Crișeni și Săcășeni, Săceleni și Mărgineni, suspina și oțeză par' c'ar așteptă în amortire sfârșitul lumii.

In acestă moșăire Kövery Pișta, tresăritul și neastămpăratul, a pus pinteni la călcăie și penă în pălăria și adunându Nemeșii astfel le vorbesce:

„Nemeșilor! Vê aduceți cu toții aminte, că tovarășul nostru de fapte contra Cușo-Vlachiloru dela Pindă marele dascăl alu înțelepților din Heliopolis, smeritul și cucernicul Agatangelos slăvitul, ne invetă în păsălia că la cода vécului are să vie din spre răsăritu prorocitul Anticristu, să prăpădescă cerul și pământul; de celu care va scăpa, multu bine va avé.«

„Ca Nemeșii la sfârșitul lumii să nu se prăpădescă trebuie să împlinescă prorocia Agatangelului și să facă

din ômeni în țera Ungurască numai o »turmă și unu păstor,« turma să lucreze, Nemeșul să pipe și danțeze. Prin urmare cu sila, seu cu buna, mai întâi trebuie să facem ca Românul să-și schimbe graiul și blanda lui fire românescă în vorbăria și trufia unгурescă. Atunci Nemeșii și după sfârșitul lumii nu voru avé sfârșit și voru trăi ca și în vremile vechi, cându era lupul cățel și barna vițel.«

„Noo bizom, asta nu réu,« răspuneră Nemeșii, și punându-se pe lucru, mai întâi numirile orașelor și ale satelor le-au schimbat și Vălcelele, Elipotok le-au botezată.

Lucrurile mergu strună și nimic nu mai păre a turbura visul de aur alu Nemeșilor de-a vedé din o-pinca românescă »boconciu unгурescu« și din cosa oltenescă »sabiă unгурescă.«

Tote însă până la o vreme.

Românul cându pare că dorme, atunci e mai gânditor și mai născocitor.

Astfelu mai deună unu Românașu iscusit și agerul la minte, ca să ridă cum se cade de Nemeșii, a trimis gazetelor unгурesci din Pesta o listă de numirea meseriilor la Români precum: Băcani, Blănar, Cojocari, Croitori, Cismari, Dogari etc. etc. dicându, c'aceste aru fi orașe în Ardél rebotezate de Români din unгурesc în românește.

Invăpăiatul gazetar publicându lista trimisă de Păcală, a datu svonu prin țera, că Românii ar fi furat orașele unгурesci. Pișta, tresăritul, sare ca leul și plăcă în a lor căutare, ér Românul — Păcală moșă și pufnesce în punni de risu de-a lui Pișta nebună și zădarnică alergare.

Nemeșii acum mănoși din nou se au adunat și între cei de față era și Kecskemethi Gyuri, cel mai mare peste cei mai mici în „Societatea de maghiarizare“ din comitatul Undiăorei; și care, luându cuvêntul celor adunați așa le vorbesce:

„Eu dela început am dîșu, că ce am făcutu, n'am făcutu bine și de aceea eu neocupându-mé de numirea orașelor și satelor am lăsat, ca Deva totu Devă să fie, Năsăudul totu Năsăud să rămăie și satul Bucuresci din Zarand totu Bucuresci în Zarand să stee. Nu mi-am frământat capul în zadar, cum s'ar puté numi pe unгурesc satele Iași, Galați, Lisa din Țera-Oltulu numită și Țera-Făgărașulu.“ —

„Eu pentru a face din Român unгурu am găsit că cel mai bun mijlocu este a numi pe hărtia pe Ión Românul=Oláh Janos, pe George Șomeșan=Samoshi Gyuri și așa înainte și în scurtă vreme Românii voru fi unгурi și apoi trebu loru va fi, cum se dică pe unгурesc satul Bucuresci.“ —

„Pentru a vé credința de spusese mele, n'aveți

Nu amă cetitū numărul de la 16 Maiu alū lui »Magyar Polgar,« dér decă intradeverū elū conține acelu pagiu tomai așa cum l'a citatū „Pester Lloyd,“ atuncī nu scimū ce satisfacțiune ar fi in stare a ne dā „Magyar Polgar“ spre a îndreptā rēlul, ce l'a produsū așitāndū astfelū spiritele, și așa destulū de agitate, in contra poporului românū.

Cronica țilei.

Māne Duminecā va fi a doua ședință a sinodului parochialū. Amū dori sē fie cātū mai multī membri și dreptulū de vorbā se nu se mai dē cu chiriā. E in interesulū sinodului, ca sē vorbēscā și membri, carī n'au obiceiul de a suci sensulū vorbelorū, cu scopū de a incurcā cestiunile, despre carī se discutā și de a desgustā pe parochienī sē asiste până la fine.

*

La 25 Maiu, se va da in Rodna-veche, in sala otelului »Lumea-nouă« unū balū, alū cărui venitū este destinatū pentru scōla confesionalā romanā gr. cat..

Prețulū intrārei de o singurā persōnā este 1 fl., ēr de o persōnā in familiā 80 cr.

*

In privința aniversării țilii de 3 (15) Maiu cetimū in »Neue freie Presse« următoarele :

„Aniversarea țilei de 3 (15) Maiu 1848, in care episcopulū Șaguna a formulatū și a proclamatū in fața a 40,000 Romāni, pe Cāmpulū libertății, pretensiunile poporului românū, s'a sērbătoritū și in ēstū anū in Transilvania și in specialū la Clușiu. Serbarea din anulū acesta insā a datū nascere la regretabile demonstrațiuni din partea studenților maghiari și romāni (?) dela universitatea din Clușiu. Studenții maghiari au arșū pe piața publicā țiarele romāne. Acēsta a oferitū o ocaziune binevenitā partidei din Bucuresci, care e ostilā Austriei, sē facā o contrademonstrațiune inaintea palatului legațiunii austro-ungare de acolo. Demonstrațiuni, studenți in numerū de 200, au fostū imprăstiați de polițiā. Incidentulū credemū, cā e terminatū și cā elū nu va avē nici o urmăre rea asupra relațiunilor amicale dintre Austro-Ungaria și Romānia.

*

Māne, Duminecā, se va reprezentā la teatru »Frei-schütz,« operā popularā in 3 acte de C. M. Weber.

*

Se vorbia de mai multū timpū, cā universitatea din Cernăuți și in specialū facultatea de filosofī are sē fie mutatā in altū orașū. Erī, intrunindu-se consiliulū comunalū, in unanimitate a votatū o rezoluțiune, prin care autorisā pe primarulū comunei, ca sē ia tōte demersurile pentru a face sē rēmanā universitatea și de aci inainte in Cernăuți.

*

»Telegrafulū« aflā din Odessa, cā acolo au apărutū in cantitāți marī o speciā de termiți (furnici), carī distrugū edificile de lemnū, pădurile și mobilele. O comisiune numitā de primāriā a constatatū, cā acēstā insectā s'a importatū in orașū cu mărfurile, carī sosescū din Algeria și Spania.

*

La 9 Iunie se va deschide la Odessa o esposițiune de oi și de lână de proveniență rusā.

*

Se anunță, cā Francia nu va lua parte la conferință pentru regularea cestiunii financiare egiptene, până cāndū Anglia nu-i va face concesiunile, ce le cere. D. Gladstone, se țice, cā ar fi gata a face acele concesiuni, dar colegii sēi din ministerū se opunū.

Noulū guvernatorū alū Rumeliei-orientale e hotărītū sē combatā tendințele unioniste, indatā ce-i va veni firmanulū pentru numirea sa definitivā in postulū sēu de guvernatorū.

*

Se anunță din Filipopole, cā o adunare de notabili a delegatū pe domniū Gheșof și Christof, bărbați distinși rumelioti, ca sē susținā pe lângā curțile europene prin graiu și scrisū unirea Rumeliei-orientale cu Bulgaria. Numiții delegați au și plecatū in țilele acestea, și in călătoria lorū vorū atinge Viena, Roma, Parisulū, Londra, Berlinulū și Petersburgulū. In'tro ții s'a răspānditū prin Filipopole o proclamațiune, care chemā pe Bulgari la arme in contra nāvārilorū unor pretinse horde asiatice. In cercurile bine informate se susține, cā scopulū acelei proclamațiunii e sē iriteze mulțimea. Polițiā cercetēzā, dar până ađi n'a pututū descoperi pe autorii proclamațiunii.

Deva, 21 Maiu 1884.

Onorate domnule Redactorū!

Fanatismulū tineriții maghiare din Clușiu și stilulū neurbanū și agitatorū alū foilorū maghiare, — apoi împrejurarea, cā scandalele inscenate de cātrā studenții dela universitatea din Clușiu au fostū nutrite de cātrā elita cetățenilorū și a deregătorilorū din acelu orașū, și in fine nepăsarea, ba chiar conlucrarea neprecugetatā și condamnabilā a organelorū menite a pune stavilā abuserilorū, aū scārbītū și inimile Romānilorū din aceste țări ale țerii.

Suntemū māhniți de pasulū nesocotitū alū tinerilorū maghiari din Clușiu, — sperāndū cā va veni unū timpū, cāndū le va fi rușine de ceea ce aū făcutū și le va pără rēu, cā nu vorū putē reparā batjocura, ce cade numai asupra lorū și a țiarelorū maghiare agitātore, care nu meritā decātū disprețū.

Insultați prin scandalulū dela Clușiu, tinerimea Romānā din Deva, a adresatū d-lui Dr. Aureliu Isacū, advocatū in Clușiu, o telegramā.*)

Tinerimea Romānā din Deva împārtășescē acēstā telegramā, „Gazetei,“ pentru cā, judecāndū dupā sōrtea altorū telegrame de asemenea naturā, sē pōte, ca ea nici sē nu ajungā la adresā**).

Insulte tinerilorū maghiari din Clușiu, aruncate cu atātā ușurință in fața inteligenței și a pressei romāne, nu ne descuragēzā; din contrā ne facū, ca in viitorū sē ținemū și mai multū la principiile pentru carī au suferitū și au muritū părinții și frații noștri. — Faptele și istoria vorū constată cine e vinovatū. *Correspondentulū.*

Dela Orăștia.

Romāni din cerculū Orăștiei, au adresatū d-lui Dr. Silași, profesorū la Universitatea din Clușiu, la 17 c. următoarea telegramā:

»Romāni din cerculū Orăștiei vē felicita, cā prevedința divinā v'a salvatū intactū de furia cetelorū vandalice ce au cutrieratū Clușiu in memorabila ții de 3 Maiu. Indignațiunea pentru aceste evoluțiuni de culturā modernā ale junimei studiōse maghiare este generalā.»

Correspondință din Bucovina.

De lângā Seretū....

Adesea mē gāndescū la frații mei Romāni din Ardelū, Bānatū și Țera-ungurēscā și, țeu, parcā vēdū in

*) Acēstā telegramā am publicat-o deja in numărul de erī. in corespondența din Clușiu. — Red.

**) Din întâmplare totuși a ajunsū.

ce crisā și in ce situațiune amarā se gādescū. Grelele apēsări și diavolescile uneltiri țesute cu multū meșteșugū intindū firulū lorū in contra nēmului nostru întregū.

Tentativele sunt îndreptate in contra solidarității și principiilorū inaugurate prin programa dela 1881, singura sātōsā și mantuitoare. Dar invinge-veți și acele tentative, cāci atātū in fondū cātū și in tōte sunteți mai naționali decātū toți frații noștri »din patru unghiri.«

Acēstū adevērū cu bunā sēmā ilū cunoscū și cei dela putere,* și de aceea nu pré vorū putē impedecā mer-sulū lucrurilorū pentru dobāndirea drepturilorū și ușurare sarcinelorū poporului românū.

* Noi inse aici in Bucovina nu suntemū așa de valoroși. Noi amū cāțutū fōrte, fōrte adēncū.

Noi nu numai cā nu mai suntemū Bucovina istoricā, dar chiar și populațiunea romānā nu se mai numērā in țērā in'tre factorii politici. Nimica nu mai e la noi autohtonū, nimica istoricū-naționalū.

Dela mōrtea celorū trei și mai alesū a celorū doi frați Hurmuzaki, Alecu și Doxaki, nu mai avemū omū cu dorū de țērā și cu dragū de inimā pentru nēmulū lui. Eu mē 'ntlēsescū desū cu boerii noștri, și chiar și ei nu țāgāduescū acēsta.

Inima cu adevērātū romānā, cultura și erudițiunea spre a simți rēlulū și strāmbātāțile, a cunōscē drepturile naturale și istorice ale țerii, a sci cum sē le recāștigāmū, a avea voință și țăriā de caracterū, a luā inițiativa și a se trudi pentru cāutarea și păstrarea drepturilorū și intereselorū naționale ale țerii; tōte acestea se duserā la noi in mōrmentū cu Alecu Hurmuzachi, mortū la Neapole, și cu fratele lui celū mare Doxaki Rēmāșițele nu sunt decātū nisce Romāni perduți printre Nemți.

Ce n'amū fi pututū cāștigā, decā in anii dela 1861 până pe la 1864 amū fi fostū solidarī! Atuncī Vlādica Hakmann de felū rutēnū, cu clerulū comandatū de elū in modū despoticū ne zādārnici tōte încercările nōstre cele mai bune. La acēstā nefastā împrejurare mai veni și ura tradiționalā dintre familia Petrinescilorū și cea a Hurmuzachilorū. Familia Hurmuzachilorū era autohtonā, din țālpī și până 'n crescutū radicalā romānā; familia Petrinescilorū insē era bulgaro-grecā și prin urmăre cosmopolitā.

In și alārā de dietā se combātēu aceste familii in paguba Bucovinei istorice. Hurmuzachescii, bieții numai singuri și ajutați numai de puternica lorū minte luptau cu durere de inimā pentru Romānulū din Bucovina; ēr Petrinescii, ajutați și aliați cu Vlādica Hakmann și cu ceilalți străini din țērā, făcut-au pedecī Hurmuzachilorū, stālpilorū țerii, și doborit-au la pāmēntū pe bietulū Romānū bucovinēnū; și ētā-ne acuma rēmași așa dupā cum Petrinescii au uneltitū N'avemū nimicū.

Biserica nōstrā n'are autonomiā și tōte ale ei in-tocmiri se facū dupā placulū și la propunerea ocārmuirii. Mitropolitulū și consistoriulū au ajunsū a fi numai unū felū de »spedienți.« Limba nōstrā romānā, in faptā, nu nu e bāgatā in sēmā la judecātoria și cu atātū mai puținū la autoritāțile județene; chiar și biletele pentru casurile de mōrte in comunele rurale incā nu se dau in altā limbā de cātū numai in cea nemțescā.

De tōte acestea nimeni nu-și mai bate capulū, cāci cum am țisū, cu mōrtea Hurmuzachilorū inmōrmentatū a fostū și omulū nostru, care era sē mai facā ceva pentru noi și sē ne scōtā la limanulū romānescū.

Tare mī-e tēmā, cā dela autochtonismulū nostru romānescū in Bucovina va trebui de aici incolo se ne luāmū: Rēma sū bunū!

Unū Romānū, care plānge pe mōrmentulū dela Putna.

decātū sē poftiți cu mine la satulū Breteliu care e numai o pușcāturā departe d'aci dela Deva.

Cei adunați toți intr'unū glasū strigarā: „Mergemū.“

Scena s'a petrecutū la țina intāia de Aprilie 1884 in satulū Breteliu.

Omenii din Breteliu erau cu toții adunați la primāriā și la sosirea Nemeșilorū, Kecskemety Gyuri ca celū cu ceafa grōsā, chemā vre-o cāți-va sāteni și in-trēbā pe celū d'āntāiu:

„Cum chiamā la tine“? Oláh János, rēspunse bietulū Iónū Romānulū;

„Pe mine mē chiamā Samoși Gyuri,“ rēspunde oftāndū sērmanulū George Someșanū.

„Ei bine, urmēzā Kecskemēthi, cu unū tonū triumfătorū tu Oláh János, Kinta una la noi ungurescū.“

Chinuitulū sātenū Iónū Romānulū: incede a cānta romānesce ca prin Breteliu:

„Buie Ianculū dela Munte,

„Cu optū mii și șese sute“.

„La dracu cu kintek asta,“ s'rigā Kecskemethi rēstitū și țice: „Samoși Gyuri! Kinta tu unū mai bunū ungurescū.“

George Someșanū incede și elū a cānta romānesce totū ca pe la ei:

Jălui-m'aș jălui

Jălui-m'aș și n'am cui.

Jălui-m'aș la străinū,

Până māne-i satulū plinū.

„Tacī din gurā mocanū prostū,“ strigā Kecskemethi „pune eu la tine la dubā pentru Kintek esta haiducescū.“

Pe cāndū Kecskemethi erā sē-lū inhațe pe bietulū Someșanu, se aude unū graiū cātānescū și imediatū se ivesce Dumitru Repede, ficiorū voinicū ca bradulū, soldatū concediatū și de curēndū venitū in satū și care din gurā așa grāesce:

„Cinstiți domni! Lāsați-mē sē vē cāntū eu una și credū, cā cu toții veți fi mulțāmiți“ și incede a cāntā voinicesce:

„Drumū bunū, drumū bunū, toba bate,

„Drumū bunū bravi Romāni

„Cu saculū, cu saculū pe spate

„Cu armele in māni,

„Tronulū sē lucēscā, pentru elū murimū,

„Țera sē inflorēscā pentru ea trāimū!

„Noo Ku-tia-te-rem-te-te,“ strigarā ca turbați Nemeșii și dāndū din piciorē și amenințāndū cu pumnii o luarā spre Clușiu ca sē se sfātūnescū cum s'ar putē stinge de pe fața Ardelului blāstāmații de Olachi.

In Clușiu adunāndū-se, mare scōmotū aū făcutū. Unii țiceau una, alții alta.

In mijloculū alaiului insē se ridicā unulū și mai

infiertātū la creeri, și incede a aruncā in aerū la frase sforāitōre și vorbe sbārnāitōre incātū asurđia pāmēntulū, țicēndū:

„Susū Nemeșilorū susū, susū odatā cu totulū și in „boconci și cu sābii in māni sē ne ridicāmū in contra opinēi romānesce și cōsei mocānescē!!!

Poftiți!

Moțul.

Satulū cu comorile.

Novelā popularā.

(Urmare.)

Omenii, cāndū se intēlniau, își dedeau binețe prietinesce și glumiau trecēndū unulū pe lângā altulū. De pe fețele lorū vedeai cā trāescū bine in'tre sine și cā sunt mulțāmiți cu starea lorū. Nicī nu putea fi altmintrelea. Chiar peste sēptēmānā, la lucru de cāmpū și grādinā, mergeau toți simplu, dar curatū imbrācați. Nu vedeai o hainā murdarā ori ruptā. Vedeai fețe pārlite de sōrē, dar nu vedeai capete sburlite, nepieptēnate. La toți le crepa obrazii de sānētoși. Holtenii (burlacii) de prin alte sute scāpārau dupā fețele din Bogata, cāci acestea erau numai curāțele și frumoșe, dar tot dēuna casnice și muncitōre și gāzdōe bune. Mulți flācāi de economi din alte comune își luau de neveste fete din satulū cu comorile, carī și decā n'aveau banī mulți, aveau multe insușiri bune. Asemenea unū ficiorū din Bogata își putea alege pe cine ar fi vrutū din satele vecine. Ori cine fi da fata bucurosū, chiar și decā acēsta era cu averi mai mare, pentru cā scia cā nu merge in mānā aporū.

După acesta s'a întărit cea mai mare parte din alegerea de primari, în contra cărora se făcuseră recursuri, erau puține s'au nimicite, și numai în acele cazuri, unde nu s'au putut da în lături nici decum din calea legii și nu au avut tocmai interesul așa personal.

Altecum, s'a manifestată ignoranța legii de stăpâniei nostri acolo, unde interesele lor de rassa și personale erau în cestiune. Astfel în cestiunea orașului Caransebeș pentru alegerea protonotarului și a medicului, cari fiindu alesi pe 6 ani, conformu dispoziției statutului orașului Caransebeș și a legii și a praxeii din înțrăgă țară, — după expirarea acestor 6 ani la începutul anului acestuia, ca ocaziunea restaurațiunii generale, ar fi trebuit să supună la alegere. —

D. vice-comite — însă, fiindu-i frică, — că actualul protonotar și medicul actual (unul Unguru, altul Jidov) nu va mai fi ales, enunță în adunarea de restaurațiune îndată la început, cumcă protonotarul și medicul își țin oficiul lor pre viață și asupra acelor nu se va estinde restaurațiune generală. Această dictativă protegătoare se apobă în urma recursului reprezentațiunii orașenești din partea comitetului administrativ comitatensu, dar ministrul de interne atacă deciziunea comitetului administrativ din punct de vedere formal, nefiind acestu comitetu competentu a delibera acesta întrebare și a relega la congregațiunea comitatensă. Astfel a ajuns cestiunea acesta la desbatere în congregațiunea presentă. —

D. Bartolomei a motivat esact și plin de argumente convingătoare scopul reprezentațiunii orașenești și drepturile orașului Caransebeș.

D. Hațegu a susținut dintr'un punct de vedere rătăcit, dar condus de tendință a desarma pe contrari cu viclesugul diplomatic, dreptul de alegere al orașului.

Ilustritatea sa d. vice-colonelul Seracin și d. I. Curescu vorbiră cu multă încredere în dreptatea cauzei lor și plini de indignațiune, vedându, că se face jocu cu cele mai sante drepturi și dispozițiunile cele mai curate ale legii se succed în mod obrasnic, ca să se facă concesiuni minoritaților neromane pe conta drepturilor constituționale ale Granițelor și să se susțină în oficie, plătite de Români, Neromâni pe calea constituțională protecțională. —

D. Rezeiu apără cauza cu rēcělă și serioșitate impunătoare; d. Nedelcu, cu cea mai precisă motivare, încat privem cauza de sigur decisă în favorul adevărului, dreptății, care era pe partea reprezentațiunii orașului Caransebeș. Contrarii — fără vorbitori, căci Misanul era răgușit de atata eșofare — cerură votizare. — Vedându această moderată guvernamentală, începură a se teme, că majoritatea va ave curagiul a desconsidera legea; chiar d. Besianu, vechiu guvernamental, care publice susține axioma, că el și familia sa în prima lină, apoi și interesul public, — se scōlă și recomandă din parte-i primirea propunerii d-lui Bartolomei, ca protonotarul și medicul orașului Caransebeș, să se supună alegei. Nici glasul acestor guvernamental nu ajută cauzei; se scōlă d. Brediceanu (strigări; votizare) și dize: De capacitate vedu, că nu pōte fi vorba; majoritatea susține actul de protecțiune a d-lui vice-comite, căci nu e alta nimic în procedura d-lui vice-comite, decât o nouă faptă a sistemii de clică și de protecțiune personală. Și decă așu voi să vededescu, că »interesul de rassa,« de care a vorbitu ministrul, vă conduce și pe voi în toate manifestațiunile și faptele vōstre, vă întreb, decă eram eu protonotarul orașului Caransebeș și nu d. Erdős, ore ar fi pledatu d. vice-comite, ca să rămân în oficiu pe viață?! (haritate). De felu nu, ci atunci ar fi aflatu elu paragraful legii și alu statutului citat de d. Bartolomei și consortii, și nici nu venia la întrebare modul, cum se stricăm legea de dragul persoanelor de »rassa maghiară.« (strigări: bravo!). Eu, descoperind adevărata stare a lucrului și motivele mārșave, ce au condus pe d. vice-comite la provocarea acestui conflictu, Vē rogū nu uitați, că legile s'au făcut și pentru Unguri în acesta țară și față cu ei. (aprobări). Majoritatea cere votizare și prin votare aprobă procedura d-lui vice-co-

mite, declară în contra legii, că protonotarul și medicul orașului Caransebeș alesi pe 6 ani rămân pe viață în oficiu. —

(Va urma.)

Convocare.

»Reuniunea învățătorilor Români gr. cat. din jurul Gherlei,« adunarea sa generală de ăstimpu o va ține în 10 și 11 Innie st. n. adecă a treia și a patra și de după Rosalii în Santa-Jude tractul protopopescu alu Secului. La adunarea acesta membrii ordinari în sensul statutelor, er alți interesați de cauza învățămētului poporalu ca őspeți, cu totă onōrea sunt invitați a participa.

Din ședința comitetului administrativ alu »Reuniunii învățătorilor români gr. cat. din jurul Gherlei ținută în Gherla în 2 Maiu 1884 st. n.

Mihailu Șerbanu, canonicu,
președinte.

Ioanū Hodoreanu,
secretaru.

Diverse.

Băile de abur din Brașov. — Băile aceste forte salutare, cari ne infrumșează orașul nostru, de er fură deschise și predate publicului spre folosință și-au stors admirarea tuturor, prin curățenia, lucsul și practicitatea ultimei reparaturii. Basenele cele douē — unul caldu și altul rece — cari au fost considerabil mārte, putendū ambele acuma cuprinde de peste 5,000 vedre apă, sunt îmbrăcate, într'unu modu pre frumosu, cu marmoră de Brașov. În forma lui presentă, Basenul celu mare umple o lacună de multu simțită a orașului nostru, lipsa de a ave o baie rece pentru veră. Căci orașul Brașov dotat cu tōte frumșele naturei, suferă de lipsa unui locu pentru o scaldă rece, neavendū ca alte orașuri curgătoare prin mijlocul lui ori în apropiere. Bunătatea acestei reforme este de neprețuită valōre, căci trebuie atrasă atențiunea — curățenia corpului este jumătate din medicina îngrijitoare — profilactică — pentru sănătate! Astfel se exprimă Hygiene!

Țera noastră în privința Hygienei este miserabil arangiată. Ce se face pe acestu teren salutaru isvo-rește mai totdeuna din inițiativă și fonduri private, căci guvernul se ocupă de cestiunea magiarișării și nu a organizării salutare.

Bucuria ori și căruia Brașovenū trebuie să fie mare, avendū o astfel de instituțiune modernă, salutară și frumosă în orașul nostru. În privința luxului și a curățeniei putem rivaliza aici cu Pesta și Viena. Ne rămâne numai a exprima mulțumita noastră pentru această reformă salutară Eforiei școlilor române gr. orientale din Brașov, a căroru proprietate este această baie, pentru aceste reforme salutare și specialu venerabilului președinte care și de și a controlat lucrarea ca să fie mai iute finită. Simțind în timpul reparaturii lipsa acestei instituțiunii salutare, acuma cu bucuria ne putem folosi de ea spre fala noastră și conservarea sănătății noastre.

»Mens sana in corpore sano!« este devisa acestei bai. Ei bine, cine nu are lipsă de aceste douē averi de neprețuit? Nici odată nu am simțit lipsa mai tare ca ađi.

Școala practică tomul III. numerul 1, pe Aprile, a apărut și conține: După esamenele de vară VI. Intrebările învățătorilor și rēpsunșurile școlarilor. Teoria și praesa în educațiune. Epistolele învățătorului A. către învățătorul B. Epistola I. Despre crescerea școlarilor la ordine și punctualitate. Jertfirea lui Isacu, lecțiune practică din istoria biblică pentru bieniul II. Înmulțirea cu

numeri decimali, lecțiune practică ținute preparanșilor din Gherla, în cursul I. semestrul II. Sēmēnța lecțiune practică din istoria naturală și specialu din botanică, pentru școlele poporale, bieniul II. Primul congres alu capului didacticu din România. — Concursu pentru primirea în școlele c. r. de cadeți. Academia română, ortografia. Invitate de prenumerațiune.

† **Necrologu.** — Anunțăm cu durere, că în Erceamare a rēposatū în etate de 49 ani, Iuliana Chețian, născ. Caliani, soția preotului gr. cat. Simionu Chețianu.

Din ougetările lui Cilibi Moisi. — Cilibi Moisi s'a născut în Focșani și a murit în Bucuresci. Eră unu jidov sēracu, împovēratu cu o grea familiă; fără sciință de carte, dar istețu la minte. Tōtă viața lui a umblat cu mārunșuri pe la tērguri și pe stradele Bucurescilor. Lumea cāndu ilu vedea se aduna în jurul lui și se desfātă prin anecdotele, glumele și pildele ce le auđia din gura lui. Astfelu persōna lui ajunsese a fi poporală și multe din vorbele lui au pētrunsu și remasū în popor. Estragemū și noi câteva din acele frumose đicale ale deșteptului jidov:

1. »Muerea e dulce — đice Cilibi Moisi, — zăcharul e dulce; dar ce folosu că zăcharul se topesce și muerea ne topesce.»

2. »Copii sēraci plāngū pe părinții lorū că n'au trāitū mai multu; copii bogatū îi plāngū că n'au muritū mai curēndū.»

3. »Ferice de acela, căruia îi spui o vorbă și pricepe đece; dar vai de acela căruia îi spui đece și nu pricepe nici una.»

4. »Suntū trei feluri de bōle în lume: la creeri, la trupū și la pungă.»

5. »Mincinosul cāndu spune adevērul se bolnăvesce.»

6. »Doue feluri de ómeni citescū gazete: pensionari, ca să le vie pofta de mārșare, și cei ce n'au ce mārșar.»

7. »Minciuna, negāșindū unde se se gāzduēscă, a cerutū dela D-đeu o gazdă; D-đeu a gāsitū cu cale că la điare și la cāldare va fi bine primită.»

8. Intr'o đi Cilibi Moisi a datū de o mare rușine: l'au cālcātū hotii și n'au gāsitū nimicū.»

9. »De 30 de ani se ține sērăcia de mine și de 14 ani mē ținū eu de politică. Mie mi-s'a uritū cu politica, dar sērăciei nu i s'a uritū de locū de mine.»

10. »Omulu nu pōte fi ceva, decātū atunci cāndu se va simți, că nu este nimicū.»

11. »Patru lucruri suntū greu de scosū: đinții din gură, sērăcia din casă, nebunia din capū și datorria veche.»

12. »Cāndu dai banū multū cu împrumutare, se mai laș și pentru advocați.»

(Telegraful).

Cursul pieței Brașov

din 24 Maiu st. n. 1884.

Bancnote romānesci	Cump.	9.29	Vēnd.	9.30
Argint romānesc	»	9.22	»	9.25
Napoleon-d'ori	»	9.63	»	9.66
Lire turcesci	»	10.85	»	10.89
Imperial	»	9.84	»	9.89
Galbeni	»	5.62	»	5.65
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Discontulū	»	7—10	»	pe anū.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Bunătatea comunei crescea prin astfel de căsătorii.

De cu primă-veră până tōmna, în Dumineci frumose, erau totu petreceri în Bogata. Orașeni furnicau neîntrerupt prin satū. Birtul celu mare întocmit de totu nou, care — cine ar putē crede? — era proprietatea unuia dintre cei treideci și doi sāpători de comori, era totu deuna plin cu familii din oraș. Unele familii trăgeau și pe la casele cunoscuților din satū, petreceau prin grādini, bēndū lapte, mārșandū pōme, miere, cașu și urdă, — ori se așeđau pe erbā verde, unde povestiau ori se jucau, ori ședeau pe lavițele dinaintea caselor sub umbră de pom și priveau la trecătorii, cari se pre-ambiau în sus și în jos, ori se duceau în piață sub teiu, unde tinerimea intindea câte o dată hore minunate. Iși pōte omulū închipi, că domni și dōmnele din oraș, pentru plăcerile lorū, nu rămēneau nemulțamitori față de Bogata. Fācēndu-și sātenii locuri de petreceri noue și infrumșēndu-și casele și grādini totu lorū își aduceau folosū. Nici chiar erna nu lipsiau vizitele din cetate. Sānielē sburau drōe cātrā Bogata. Și, spuneți-mi, unde ar fi gāsitū orașeni petreceri mai bune?

Ómeni dintr'alte sate auđiau și vedeau acestea și încēțiau din frunte, că de ce nu e și la dēnșii astfelu? »Așa,« điceau ei, »Bogāteni a bunā sēmā āmblā cu draculū,« și în locū se se convingā mai d'apropē, care ar fi adevērata pricinā, de Bogāteni sunt așa ómeni instāriți și cu vedā rămēneau în obiceiurile lorū, cum s'au pomenitū din bēlșrāni. Er cānd vorbiau de Bogata arētau urā și disprețū, numind'o în bātae de jocu: Satulū cu comorile. Porecla nu era tocmai nepotrivită.

Bogāteni nu-și sfārimau capulū pentru batjocurile acestea. Cāci ori unde se duceau, erau cinstiți. Steteau de lucrul lorū și erau totu veseli. După ce lucrau tōtă sēptēmāna, Dumineca țineau o adevērată đi de repausū. În birtū nu se duceau, dar acasă țineau câte unū pāharu de vinū. Totu pe la case își petrecēu și erna tineretulū cu lăutari bun. Bārbații și femele se adunau sēra unii la alții, ca și cāndu ar fi fostu dintr'o familiă și se ome-niau împrumutatū cu mārșări țērānesci. De ómeni beți, de bātāi și de procese, nici pomēnā. Cu bunătatea și cu crescerea cea sārātōsā din scōlā, se desvoltā în țērāni unū simțu de onōre și o iubire cātrā moravuri cu-viincioșe, cum nu se vedeau în alte comune. Bogāteni se cunoseau și deosebiau în cetate la āntāia vedere de toți locuitorii de celelalte ținuturi. Imbrācāminte lorū erā simplā, dar forte curatā, vorbele lorū blānde și cumpātate, er față de alții erau fără vicleniā și bunī la inimā.

Sē nu credā nimeni că tōte acestea ar fi fost numai și numai urmarea crescerii din scōlā sēu a bunāstării materiale obstesci; nu, ci totu odatā și rezultatul legilorū sātesci. Cāci unii dintre țērāni îndată ce vedurā că prinde puținā inimā, cā începū a ave ērā cāte o cōdā de vitā prin curte, se și încercārā a-și rādicā nasulū. Fetele le împodobiau cu multū mai tare de cum le da mārșa și ei se îmbrāceau în haine scumpe din tērgū și se credeau, cine scie ce boieri. Unii apucarā ērā cār-șile de jocu alții glaja cu rachiu. De lucruri ca acestea se supērārā forte ómenii de trebā, cari điceau între sine: »decā începemū ērā așa, atunci mergemū ca raculū!« Și acum se necājirā cu toții pe ei, cari se abāluserā de la calea cea bunā și cerurā ca deregătorii satului se gri-

jescā mai bine de pāzirea moravurilor celorū bune.

Alexandru nu luā de locū în nume de rēu acestā imputare, ci din potrivā o primi cu ore care bucuriā. Nu trecu multu și se aduse o lege asprā în satū, anume: Ori-ce imbuire în haine erā opritā, fie-care vērștā își avea portulū hotārītū; pentru joculū de cărți și pentru alte jocuri, ce se făceau pe bani, pentru patima beției, pentru înjurāturi, pentru clevețe, pentru bātāi și pentru alte lucruri necuviincioșe comuna hotāri, cu unū glasū pedepsele cele mai aspre. În chipulū acesta nu mai cūteza nici unulū sē-și iēsā din rēvașū. Fie-care își cunosea lungulū nasului, chiar cāndu i-ar fi venit vre o poftā se facā ceva atarā de cale, ilu rēținea frica de pedepsā și rușine.

Legea de moralitate se cetea în totū anulū înaintea comunei întregi. Trebuia s'o asculte toți, bārēni, tineri, bārbați, femei și copii. Era de lipsā sē se mai esplice ceva, se esplica. După ce se cetea legea, celū dintāiū diregātor trebuia se întrebē: »Voiți voi sē țineți legea asta, care este temelulū bunāstării, a unirei și cinștei nostre?« Și toți, micū și mare, rēpsundeau ca dintr'o gurā: »Da!«

30. Botezulū.

Pe timpulū acesta Alexandru avū parte de o bucuriā deosebitā, care în deșertū o dorise până aci. Scumpa și iubita sa Irinā îi nāscū unū bāețālū ca unū āngerașū. Alexandru erā veselū, lucru mare.

(Va urma.)

„GAZETA TRANSILVANIEI“

DIARŪ CUOTIDIANŪ.

Abonamente

se pot face la **1** și **15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an	. . . . .	12 fl. v. a.
„ „ „ „	$\frac{1}{2}$ „	6 „ „
„ „ „ „	$\frac{1}{4}$ „	3 „ „
Se acórdă abonamente și lunare cu	. . . . .	1 „ „

Pentru România și străinătate pe an	. . . . .	36 franci
„ „ „ „	$\frac{1}{2}$ „	18 „
„ „ „ „	$\frac{1}{4}$ „	9 „

Cel mai ușor mijloc de abonare este prin mandat postal. Abonamentele se plătesc înainte.

Rugăm pe domni abonați să binevoiescă a ne da lămurit adresa, ca trimiterea diarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserțiuni și reclame pag. a III linia à . „ — „ 10

Pentru repetiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repetiri de 3—4 ori	. . . . .	10%
„ „ „ 5—8 „	. . . . .	15%
„ „ „ 9—11 „	. . . . .	20%
„ „ „ 12—15 „	. . . . .	30%
„ „ „ 16—20 „	. . . . .	40%
Dela 20 de repetiri în sus	. . . . .	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se fac învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Brașov 1/13 Mai 1884.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Librăria Nicol. I. Ciurcu

Brașov.

3—4

- Bibliografie. In editura Librăriei Socec & Comp. București a apărut de sub tipar:
- „Conferințele Atheneului Român” 1883—1884.
  - Conferința I. conține: Programul gen. al conf. Atheneului pe anul 1883/84. Discursul de deschidere . . . . . C. Esarcu.
  - Invățăminte din Istoria patriei . . . . . N. Ionescu.
  - II. Relațiunile Franciei cu România sub Ludovic XIV. XV și XVI. . . . . V. A. Urechia.
  - III. Invățămintele din Ist. patriei, continuare la conferința I. de . . . N. Ionescu.
  - IV. Apocrifele în literatura română . . . . . Dr. M. Gaster.
  - V. Partidele într'un stat constituțional . . . . . C. Dissescu
- Se află de vânzare à 50 cr. Exemplarul (trimis sub bandă 55 cr.) la Librăria Nicol. I. Ciurcu Brașov.

BĂILE (SCALDELE)

dela Sânt-Georgiul Năsăudului (N.-Szent-György).

Apa minerală muriatică de natron în comitatul Bistrița-Năsăud în Transilvania; se ține de cele mai escelente silicate de natron, conține (24.45 de părți natron acid carbonic în 10,000 de părți) conține iod, este probată ca leac contra frigurilor învechite, a întăririi de ficat și de splină, a mistuirii necomplete, contra hoemoroidelor, a anomaliilor de menstruațiune, blenorhoe (scurgere) uterinală, contra bronchitei cronice, a petrei în beșică și în rinichi a scrofilelor, a slăbiciunii de nervi și în fine contra Hypochondriei histeriei.

Sesonul se începe la 15 Iunie.

Apa minerală se poate lua în sticle de câte un litru direct dela isvor sau dela depositul principal în Bistrița la J. Keresztes.

Informațiuni și prospecte se capătă dela

ADMINISTRAȚIA BĂILORŪ.

TIPOGRAFIA ALEXI, Brașov.

Unica tipografia românească în totă Austro-Ungaria susținută de un particular, care s'a distins la espozițiunea națională din Sibiu în anul 1881 și în care se tipăresc acum și **primul diar român cotidian**.

Acestei tipografii i-a succés de a dobândi de la magistratul orașului Brașov furnizarea tipăriturilor necesare pentru oraș, învingându prin concurență, pe cea mai vechiă și renumită tipografie din Brașov.

Avantagiile pe care le poate oferi acest stabiliment fiind recunoscute chiar de streini, vor îndemna, precum ni place a crede pe toți Românii, cari au ceva de tipărit, de a se adresa mai întâi la noi.

Dintre operele publicate până acum in editura noastră ni permitem a recomanda:

G. Curțius. Gramatica limbii elenice prelucrată de Stefan Iosif, profesor și director la gimnas. rom. gr.-or. din Brașov, prețul fl. 2.50

Gramatica limbii române, întocmită pentru școlile secundare de Nicolau Pilția, profesor la gimnasiul român greco-oriental din Brașov, prețul 1.25

Arion, seu culegere de cânturi naționale spre întrebuințarea tinerimei de ambe-sece, culese și aranjate de Ion Darius, învățator la șola primară din Satulung prețul . . . . . fl. —.30

Iuliu I. Roșca. Sacrificiu pentru Sacrificiu, roman original, prețul . . . . . —.35

Mărtea lui Mihai Vitezul, dramă națională în 5 acte, de Stan Părjol, prețul . . . —.40

Rumänische Kunstdichtungen, übersetzt von Theochar Alexi, prețul . . . . . fl. 1.—

Noua Biblioteca Română, anul I și II . . . 10.—

Noul Călindăr de casă intră in anul al V-lea.

Peste puțin va apărea

Romanul istoric

BEIŪ, VODĂ, DOMNŪ

— in cinci părți —

Acest roman se va publică în broșuri à câte 20 crucei sau 50 bani.